

تأثیر پیچیدگی نحوی بر میزان ناروانی گفتار کودکان لکتی و غیر لکتی فارسی زبان در گفتار خودانگیزته

فاطمه حارث آبادی^۱ (M.Sc)، شیدا پولادی^{۲*} (M.Sc)، بهروز محمودی بختیاری^۳ (Ph.D)، محمد کمالی^۴ (Ph.D)

۱- دانشگاه علوم پزشکی مشهد، دانشکده پیراپزشکی، گروه آموزشی گفتاردرمانی

۲- دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده علوم توانبخشی، گروه آموزشی گفتاردرمانی

۳- دانشگاه تهران، دانشکده هنرهای زیبا، گروه هنرهای نمایشی

۴- دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده علوم توانبخشی، گروه آمار زیستی

چکیده

سابقه و هدف: پژوهش‌های متعددی به بررسی ارتباط لکت با عوامل زبان‌شناختی مختلف پرداخته‌اند. هدف از این پژوهش، تعیین و مقایسه تأثیر پیچیدگی نحوی بر میزان ناروانی گفتار کودکان لکتی و غیر لکتی فارسی زبان در سطح گفتار خودانگیزته می‌باشد. نتایج حاصله می‌توانند جهت شناخت بیش‌تر ماهیت لکت و نیز یافتن شیوه‌های مناسب‌تر برای درمان آن کاربرد داشته باشند.

مواد و روش‌ها: این مطالعه، یک مطالعه‌ی توصیفی - تحلیلی از نوع مقطعی می‌باشد. ۱۰ کودک لکتی و ۱۰ کودک غیر لکتی تک‌زبان و فارسی زبان ۴-۶ ساله که از لحاظ سن و جنس با هم‌دیگر مطابقت داشتند، مورد مطالعه قرار گرفتند. در این پژوهش، ابتدا نمونه‌ای ۳۰ دقیقه‌ای از گفتار خودانگیزته کودک تهیه شد و سپس گفته‌های هر کودک از لحاظ میزان ناروانی و پیچیدگی نحوی مورد بررسی قرار گرفتند. اطلاعات، با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: در هر دو گروه کودکان لکتی و غیر لکتی بین جملات ساده و پیچیده تفاوت معناداری از لحاظ میزان ناروانی وجود داشت ($p < 0.05$).

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که در سطح گفتار خودانگیزته، کودکان لکتی و غیر لکتی با افزایش پیچیدگی نحوی دچار میزان ناروانی بیش‌تری می‌شدند و نیز کودکان لکتی با افزایش پیچیدگی نحوی، میزان ناروانی بیش‌تری را نسبت به کودکان غیر لکتی نشان می‌دهند.

واژه‌های کلیدی: لکت، کودکان، گفته و پیچیدگی نحوی

مقدمه

یکی از کارآمدترین و مؤثرترین ابزارها برای بیان افکار انسان، زبان است. زبان به عنوان یکی از عمل‌کردهای عالی ذهن انسان، موضوع بسیاری از پژوهش‌های علمی را به خود اختصاص داده است.

رشد و تحول مهارت‌های زبانی که شامل دانش‌های

واجبی، واژگانی، نحوی، معنایی و کاربردی است برای دستیابی به گفتار روان لازم و ضروری می‌باشند [۱]. گاهی توانایی‌های زبانی در انسان به علل شناخته یا ناشناخته دچار اختلال و آسیب می‌گردد؛ یکی از اختلالات مهم و شناخته شده در زمینه‌ی توانایی‌های زبانی و گفتاری، لکت است [۲]. لکت، پدیده‌ای است که در آن فرد، گسیختگی یا گیرهایی را